

На основу члана 2. став 5, члана 278. став 8. и члана 314а став 3. Закона о безбедности саобраћаја на путевима („Службени гласник РС”, бр. 41/09, 53/10, 101/11, 32/13 – УС, 55/14, 96/15 – др. закон, 9/16 – УС, 24/18, 41/18, 41/18 – др. закон, 87/18, 23/19, 128/20 – др. закон и 76/23), члана 17. став 4. и члана 24. став 2. Закона о Влади („Службени гласник РС”, бр. 55/05, 71/05 – исправка, 101/07, 65/08, 16/11, 68/12 – УС, 72/12, 7/14 – УС, 44/14 и 30/18 – др. закон), Министар унутрашњих послова доноси

Правилник о начину вршења контроле и непосредног регулисања саобраћаја на путевима и вођењу обавезних евиденција о примени посебних мера и овлашћења

Правилник је објављен у "Службеном гласнику РС", бр. 11/2024 од 14.2.2024. године, а ступио је на снагу 22.2.2024.

I. УВОДНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 1.

Овим правилником уређује се начин вршења контроле и непосредног регулисања саобраћаја на путевима и вођење обавезних евиденција о примени посебних мера и овлашћења.

Контрола и непосредно регулисање саобраћаја на путевима обухвата контролу испуњености услова за учешће у саобраћају свих учесника у саобраћају и возила, регулисање саобраћаја, вршење других послова које полицијски службеници обављају у вези са безбедношћу саобраћаја у складу са законом, као и начин, поступак и средства примене посебних мера и овлашћења.

Члан 2.

Приликом обављања послова контроле и непосредног регулисања саобраћаја на путевима, полицијски службеници:

1) примењују полицијска овлашћења у складу са овим правилником и другим прописима и предузимају мере и радње у вези са другим полицијским пословима, у складу са законом;

2) својим непосредним присуством, упозорењима и наређењима, као и знацима и наредбама, те употребом техничких средстава и уређаја, настоје да утичу на законито и правилно понашање учесника у саобраћају и на поштовање прописа из области безбедности саобраћаја;

3) се учесницима у саобраћају обраћају пристојно и озбиљним тоном и на јасан и разумљив начин саопштавају разлоге због којих се обраћају;

4) предузимају мере са дужном пажњом и поштовањем личности и дужни су да се старају о поштовању личности, достојанству контролисаних лица, да иста не буду у непримереном положају или изложена неповољним атмосферским приликама;

5) учесницима у саобраћају пружају помоћ, у циљу безбеднијег и несметаног одвијања саобраћаја, као и другу помоћ, у границама својих могућности и овлашћења;

6) настоје да у што мањој мери ометају учеснике у саобраћају, односно сам саобраћај и да контролу и непосредно регулисање саобраћаја на путевима врше на безбедан начин по себе, лица над којима се врши контрола и друге учеснике у саобраћају.

Послове контроле саобраћаја полицијски службеници врше у униформи. Изузетно, контролу возача и возила полицијски службеници могу вршити у грађанском оделу.

Послове непосредног регулисања саобраћаја полицијски службеници врше у униформи са прописаном додатном опремом. Изузетно, интервентно регулисање саобраћаја полицијски службеници врше и без прописане додатне опреме.

Када користи камеру за униформу, полицијски службеник је дужан да је, пре примене овлашћења и обављања полицијских послова, укључи и лице према коме поступа обавести да се поступање аудио и видео снима.

II. КОНТРОЛА САОБРАЋАЈА НА ПУТЕВИМА

Члан 3.

Контрола саобраћаја на путевима врши се стално или повремено, пешице или коришћењем службеног возила, мотоцикла, хеликоптера и сл., у покрету или задржавањем на појединим местима на путу, где чешће долази до угрожавања саобраћаја, непосредним осматрањем, као и снимањем саобраћаја на путу, у сврху праћења безбедности и проточности саобраћаја, понашања учесника у саобраћају и документовања саобраћајних прекршаја, односно других деликата.

Под сталном контролом саобраћаја подразумева се опсервирање пута, деонице, односно места на путу, у насељу или ван насеља, од стране полицијских патрола, као и снимање саобраћаја, непрекидно, у току 24 сата.

Повремена контрола саобраћаја врши се патролама и снимањем саобраћаја одређеног дана у седмици или у

одређено време у току дана.

Деонице и места пута на којима ће се вршити контрола саобраћаја на путу одређују се планом рада Управе саобраћајне полиције, подручне полицијске управе, полицијске станице, полицијске испоставе, односно саобраћајне полицијске испоставе, којима се обезбеђује да контрола саобраћаја не буде увек на истим местима, односно да се обезбеди на свим путевима, у складу са донетим планом.

Приликом просторног и временског распоређивања полицијских службеника који врше контролу учесника у саобраћају могу се користити софтверски алати и апликације намењени за усмеравање и планирање активности циљане контроле саобраћаја.

Члан 4.

Приликом обављања послова контроле саобраћаја на путевима, полицијски службеник учесника у саобраћају поздравља руком и речима, након чега му саопштава да се ради о контроли, по правилу, саопштава разлог заустављања, односно предочава учињени прекршај и возачу и путницима предочава да не смеју да напуштају возило, те да се возач може укључити у саобраћај тек кад му полицијски службеник то одобри.

Изузетно од става 1. овог члана, уколико услови безбедности омогућавају, полицијски службеник може дозволити возачу и путницима да напусте возило ако је то потребно ради ефикаснијег вршења контроле.

1. Контрола возила

Члан 5.

Контрола возила у саобраћају на путу врши се ради утврђивања да ли возило испуњава услове да учествује у саобраћају, у складу са законом.

Контролом возила утврђује се:

1) да ли је уписано у јединствени регистар возила и да ли има важећу исправу о возилу (саобраћајна дозвола, потврда о привременој регистрацији, регистарске таблице, регистрациона налепница);

2) да ли поседује прописане уређаје и опрему и да ли су исти технички исправни;

3) да ли испуњава прописане услове у погледу димензија (са или без терета), укупне масе, највеће дозвољене масе и осовинског оптерећења, да ли је терет на возилу правилно смештен, да ли одговара прописаним димензијама и носивости, да ли представља опасност за безбедност саобраћаја, као и друге посебне услове – ако се они траже за дато возило;

4) да ли возило којим се врши друмски превоз терета, односно путника испуњава услове у складу са законом и другим прописима којима је уређен друмски превоз терета, односно путника;

6) да ли аутобус којим се врши организован превоз деце испуњава услове у складу са законом и прописима којима је уређен начин обављања организованог превоза деце;

7) да ли возило којим се врши превоз опасне робе испуњава услове за транспорт опасне робе која се превози у складу са законом и прописима који уређују транспорт опасне робе.

У циљу контроле испуњености услова из става 2. тачка 1) овог члана, полицијски службеник ће тражити од возача да покаже и да му на увид да саобраћајну дозволу, потврду о привременој регистрацији, извршиће увид у регистарске таблице и регистрациону налепницу и податке из наведених исправа упоредити са подацима из евиденција.

У циљу контроле испуњености услова из става 2. тачка 2) овог члана, полицијски службеник врши преглед уређаја на возилу непосредним опажањем, коришћењем уређаја и техничких средстава и сл. или упућује возило на контролни технички преглед код привредног друштва овлашћеног за технички преглед возила.

У циљу контроле испуњености услова из става 2. тачка 3) овог члана, полицијски службеник у поступку контроле предузима потребне мере и овлашћења у циљу утврђивања ових неправилности.

Приликом вршења контроле исправности возила и терета, полицијски службеник што мање задржава возило и, уколико је задржавање трајало дуже од 30 минута, возачу, на његов захтев, издаје потврду о времену за које је возило било задржано, која садржи најмање: правни основ за њено издавање, назив органа који је издао потврду, име и презиме возача, регистарски број возила, датум и време трајања контроле (од–до), место контроле, име, презиме, број службене значке и потпис полицијског службеника.

Након извршене контроле исправности тахографа у возилу, полицијски службеник возачу, на његов захтев, издаје потврду, која садржи најмање: назив органа који је издао потврду, правни основ за њено издавање, име и презиме возача, регистарски број возила, датум и време трајања контроле (од–до), место контроле, број службене значке, име, презиме, односно потпис полицијског службеника.

Члан 6.

При вршењу контроле саобраћаја на путевима, полицијски службеници, након одабира места на коме се контрола може вршити безбедно, заустављање возила у саобраћају врше благовременим давањем прописаног знака за заустављање возила. Заустављање возила обавља се, по правилу, тако да је цело возило ван коловоза. Уколико на аутопуту, мотопуту или другом путу постоје погодна проширења (паркиралишта или друге површине) полицијски службеници на тим местима могу вршити заустављање и контролу саобраћаја након што се претходно преусмери комплетан саобраћајни ток на поменуто проширење.

Проширења из става 1. овог члана морају бити таквих димензија и облика да на њима постоји простор за несметан и безбедан проток преусмереног саобраћајног тока све до његовог поновног укључења у саобраћај и простор за безбедно заустављање и контролу возила – возача.

Преусмеравање саобраћаја на проширења из ст. 1. и 2. овог члана, полицијски службеници врше постављањем привремене саобраћајне сигнализације и, по потреби, непосредним регулисањем саобраћаја. Привремена саобраћајна сигнализација мора бити постављена тако да је возачи могу благовремено уочити, и да омогућава постепено и

безбедно успоравање саобраћајног тока, као и безбедно скретање возила на проширење.

Изузетно од става 1. овог члана, полицијски службеници могу заустављати возила и на коловозу, уз ивицу коловоза или на другом погодном месту на коловозу, усмеравањем саобраћајног тока у једну или више саобраћајних трака (тзв. „левак“) коришћењем одговарајуће саобраћајне сигнализације, водећи при томе рачуна да не угрожавају сопствену безбедност и безбедност других учесника у саобраћају.

Ако се контрола возила обавља на коловозу, на службеном возилу је укључен уређај за давање светлосних знакова (плаво трепћуће или ротационо светло), а возило се налази тако постављено да возач који се креће саобраћајном траком у којој се врши контрола прво наилази на службено возило.

Током спровођења појачане контроле у саобраћају планирана места на којима ће се обављати заустављање и контрола возила – возача означавају се одговарајућим средствима (рефлектујуће купе, турбо флер, теле блиц и др.).

Члан 7.

Заустављање возила и контрола саобраћаја спроводи се по посебном плану подручне полицијске управе, односно полицијске станице, односно саобраћајне полицијске испоставе. План мора садржати скицу места на коме се врши контрола саобраћаја, ситуациони план привремене саобраћајне сигнализације, скицу начина обележавања простора за кретање преусмереног саобраћајног тока и простора за заустављање и контролу саобраћаја на проширењу.

2. Контрола возача

Члан 8.

Контрола возача врши се ради утврђивања да ли возачи испуњавају законом прописане услове да управљају возилом, а нарочито да ли су у стању да безбедно управљају возилом.

Контролом возача утврђује се:

- 1) да ли возач поседује возачку дозволу која му даје право на управљање тим возилом;
- 2) да ли је возачка дозвола важећа и да ли има забрана или ограничења;
- 3) да ли је возачка дозвола веродостојна (аутентична);
- 4) да ли је возач уморан, болестан, или је под дејством алкохола, психоактивних супстанци и сл. – тако да није способан да безбедно управља возилом;
- 5) да ли возач који управља возилом којим се врши друмски превоз терета, односно путника испуњава прописане услове у складу са законом и прописима који уређују друмски превоз терета, односно путника;
- 6) да ли возач који управља аутобусом којим се врши организован превоз деце испуњава услове у складу са законом и прописима којима је уређен начин обављања организованог превоза деце;
- 7) да ли возач и члан посаде возила којим се врши транспорт опасне робе испуњавају прописане услове и поседују одговарајућу документацију, у складу са законом и прописима који уређују транспорт опасне робе;
- 8) да ли возач моторног возила, односно скупа возила, коме је управљање возилом основно занимање, када управља возилом, односно скупом возила категорија C, C1, D, D1, CE, C1E, DE или D1E, за обављање послова професионалног возача, поседује квалификациону картицу возача или међународни кôд «95» уписан у возачку дозволу, осим у случајевима изузетака утврђених прописима којима се уређује област безбедности саобраћаја;
- 9) да ли возач поседује одговарајућу дозволу за пробну, односно аутономну вожњу.

Приликом обављања контроле возача, полицијски службеник може тражити од лица које у саобраћају на путу управља возилом да покаже и да му да на увид документа којима доказује да испуњава услове за управљање возилом и да возило којим управља испуњава услове за учешће у саобраћају – возачку дозволу, личну карту или другу исправу која може послужити за утврђивање идентитета, тахографски листић или штампани испис и картицу возача, дозволу за пробну, односно аутономну вожњу, уверење о исправности преправљеног возила, односно потврду о исправности преправљеног возила на погон на гас и друга документа, вршити провере његових података кроз евиденције и предузимати према возачима прописане радње и мере.

3. Посебни видови контроле возила и возача

3.1. Ванредни превоз

Члан 9.

Контролом ванредног превоза полицијски службеник утврђује:

- 1) да ли превозник поседује дозволу за обављање ванредног превоза, односно сагласност Министарства унутрашњих послова (у даљем тексту: Министарство) за превоз;
- 2) да ли се ванредни превоз обавља у складу са дозволом, тј. прописаном трасом, возилима, временом обављања ванредног превоза и осталим одредбама прописаних у одобрењу;
- 3) да ли превозник ванредног превоза поседује потребну документацију о возилима која врше превоз, возачима и пратећим лицима;
- 4) да ли је терет прописно смештен, учвршћен и обележен, те јесу ли дужина, ширина, висина и маса терета истоветне са подацима у одобрењу за ванредни превоз. Уколико је дозволом одређено да пратњу ванредног превоза врше полицијски службеници, утврђене неисправности или недостаци отклањају се пре започињања ванредног превоза;
- 5) да ли су возила којима се обавља ванредни превоз и возила превозника која прате ванредни превоз обележена прописаном ознаком, габаритним светлима, прописаним ротационим или трепћућим светлима;
- 6) да ли возачи и возила испуњавају прописане опште услове за учешће у саобраћају;

7) да ли се иза возила које врши ванредни превоз формира колона других возила и да ли вођа пратње ванредног превоза на погодном месту зауставља ванредни превоз и пропушта колону возила.

На начин описан у ставу 1. тачка 7) овог члана вођа пратње поступа и у случају ако на возилу под пратњом наступи квар, а ако возило није могуће склонити са пута, возило ће се зауставити што ближе десној ивици коловоза и прописно означити.

У случају неповољних временских услова или ако наступи оштећење пута или путних објеката у толикој мери да није могуће даље безбедно одвијање ванредног превоза, вођа пратње ће ванредни превоз прекинути и возило склонити са пута на погодно место.

На службеном возилу које прати ванредни превоз непрестано су укључени уређаји за давање посебних светлосних знакова, а када се пратња врши на аутопуту, службено возило, по правилу, креће се иза возила којим се врши ванредни превоз.

3.2. Транспорт опасне робе

Члан 10.

Транспорт опасне робе на путу полицијски службеник контролише у складу са прописима који уређују транспорт опасне робе.

Контролом транспорта опасне робе полицијски службеник утврђује:

1) да ли возач поседује транспортну документацију – сертификат о одобрењу за возило (АДР), сертификат за возача (АДР), исправе о превозу, транспортни документ, писано упутство у складу са АДР, одобрење за превоз, потврду о осигурању, документацију за робу и друго;

2) да ли возач испуњава прописане опште услове за управљање возилом и посебне услове за управљање возилом којим се превози опасна роба;

3) да ли возило испуњава прописане опште услове за учешће у саобраћају и посебне услове да се њиме превози опасна роба;

4) да ли возило поседује прописану опрему за учешће у саобраћају и додатну опрему за возило за превоз опасне робе;

5) да ли је возило прописно обележено и означено да се њиме превози опасна роба;

6) да ли возач управља возилом прописаном брзином;

7) да ли се транспорт опасне робе врши дозвољеном трасом кретања по путу;

8) да ли возачи заустављају или паркирају возила на предвиђеним местима;

9) да ли се у кабини возила поред возача и сувозача налазе друга лица;

10) да ли се возач удаљава од возила којим се превози опасна роба.

Ако полицијски службеник у поступку вршења контроле утврди неправилности приликом транспорта опасне робе, које би могле утицати на безбедност људи, имовине, односно заштиту животне средине, дужан је да, у складу са законом, предузме мере искључења из саобраћаја, уз издавање потврде возачу о извршеној контроли транспорта опасне робе и о томе одмах обавести министарство надлежно за транспорт опасне робе и надлежну службу за ванредне ситуације.

Одредбе ст. 1–3. овог члана не односе се на транспорт опасне робе који се обавља превозним средствима која припадају министарству надлежном за послове одбране, министарству надлежном за унутрашње послове, Војсци Србије, као и војним снагама других држава и организација које према посебном споразуму користе саобраћајну инфраструктуру Републике Србије.

3.3. Радно време посаде возила у друмском превозу и тахографи

Члан 11.

Контролом радног времена посаде возила у друмском превозу и тахографа полицијски службеник утврђује:

1) да ли возило којим се врши друмски превоз терета, односно путника припада групи возила за коју се односи област примене прописа који уређују радно време посаде возила у друмском превозу;

2) да ли возило поседује уграђен и исправан тахограф (јединица у возилу, сензор кретања и каблови за повезивање сензора кретања и јединице у возилу), без оштећених пломби са жигом радионице за тахографе и са важећим уверењем о исправности, односно подацима на информативној налепници;

3) постојање уређаја или направе за манипулацију са тахографом, тахографским листићем, исписом или картицом возача које могу да доведу до нетачног приказивања, брисања или уништавања меморисаних или евидентираних података, односно до ометања размене података између саставних делова тахографа или њихове измене;

4) да ли чланови посаде возила на прописан начин користе тахографске листиће, односно картице возача;

5) дневно и недељно време управљања возилом чланова посаде, паузе, дневно и недељно време одмора, радно време, евиденције које се морају налазити у возилу, односно тахографске листиће, податке на картици возача, у меморији тахографа, односно на штампаним исписима (евидентиране догађаје, грешке и пиктограме), за текући дан и претходних 28 дана, податке на потврдама о активностима возача и ручне уносе чланова посаде, доказе о изреченим санкцијама за констатоване прекршаје АЕТР споразума, односно прописа који уређују радно време посаде возила у друмском превозу;

6) постојање, укљученост и подешеност граничника брзине, сва прекорачења брзине возила евидентирана тахографом;

7) тренутне брзине возила које евидентира тахограф током највише 24 претходна часа коришћења возила;

8) државу регистрације возила, државу пребивалишта возача, државу седишта превозника, место почетка и краја

путовања;

9) постојање довољног броја тахографских листића и папира за испис из дигиталног тахографа.

Приликом вршења надзора на путу, полицијски службеник, у циљу ефикасности контроле активности возача, користи картицу надзорног органа и опрему која обухвата уређаје за:

1) преузимање података са дигиталног тахографа и картице возача, учитавање, анализу односно пренос података у централну базу података ради анализе;

2) проверу тахографских листића;

3) анализу са програмском подршком за проверу и потврду дигиталног потписа електронских података, као и анализу детаљног профила брзине возила.

Контролу радног времена возача возила у друмском превозу и тахографа полицијски службеници врше у складу са прописима који уређују радно време посаде возила у друмском превозу и примењују овлашћења која су утврђена тим прописима.

3.4. Пробна и аутономна вожња

Члан 12.

Контролом пробне, односно аутономне вожње, полицијски службеник утврђује да ли се пробна, односно аутономна вожња врши у складу са издатом дозволом, односно:

1) да ли возач испуњава опште услове за учествовање у саобраћају;

2) да ли је за возило издата одговарајућа дозвола за пробну, односно аутономну вожњу;

3) да ли возило учествује у саобраћају у складу са дозволом за пробну, односно аутономну вожњу;

4) да ли су предузете одговарајуће мере безбедности;

5) да ли се у току вожње користи систем за прикупљање, бележење и чување података до којих дође у току тестирања аутономног возила, који испуњава услове прописане подзаконским актом који ближе уређује испитивање возила.

3.5. Странци и возила регистрована у иностранству

Члан 13.

Приликом контроле лица са издатом иностраном дозволом, која учествују у саобраћају на путевима, полицијски службеници предузимају мере и примењују овлашћења која, у складу са одредбама овог правилника, предузимају, односно примењују у односу на држављане Републике Србије.

Приликом контроле испуњености услова за учешће страног возача у саобраћају, полицијски службеник ће од возача тражити да му да на увид возачку дозволу и извршиће контролу путне исправе, односно друге исправе подобне за утврђивање идентитета (путни лист, лична карта за странца или друге јавне исправе са фотографијом) и чињеница у вези са кретањем и боравком странца у Републици Србији.

Приликом контроле испуњености услова за учешће возила регистрованога у иностранству у саобраћају, полицијски службеник ће од возача тражити да му да на увид саобраћајну дозволу и, по потреби, полису обавезног осигурања од аутоодговорности за возило.

Члан 14.

У случају да је странац учинио прекршај за чије је решавање надлежан суд, полицијски службеник ће му предочити да ће се даљи поступак водити пред надлежним судом за прекршаје.

Уколико постоји основана сумња да је странац учинио кривично дело против безбедности јавног саобраћаја, а имајући у виду могућност да одласком у иностранство може избећи одговорност, полицијски службеник ће га довести надлежном органу.

У циљу осигурања извршења казне или заштитне мере, односно мере безбедности, као и обезбеђења присуства у прекршајном поступку, полицијски службеник може лицу које нема пребивалиште или стални боравак у Републици Србији, односно лицу које би одласком у иностранство на дужи време избегло одговорност за прекршај из области безбедности саобраћаја на путевима, привремено одузети путну или другу исправу за прелазак државне границе, о чему издаје потврду, која садржи најмање: назив органа који је издао потврду, име и презиме возача, регистарски број возила, место контроле, број привремено одузете исправе, име, презиме, број службене значке, место за печат и потпис полицијског службеника. Привремено одузета путна или друга исправа, са примерком издате потврде, задржава се до престанка разлога због којих је одузета.

3.6. Лица која уживају дипломатски имунитет

Члан 15.

Уколико постоји основана сумња да је извршено кривично дело или друга незаконита радња или уколико постоје посебни разлози за утврђивање идентитета и дипломатског статуса лица у возилу, у контроли саобраћаја на путевима полицијски службеник може да заустави и изврши контролу моторних и прикључних возила дипломатско-конзуларних представништава, возила мисија страних држава и представништава међународних организација у Републици Србији, у погледу испуњавања услова за учешће возила и возача у саобраћају.

Полицијски службеник се са посебном пажњом односи према шефу дипломатске мисије, мисије стране државе,

односно међународне организације у Републици Србији било да лично управља возилом, било да се налази у возилу које је у прекршају.

Уколико је возило из става 1. овог члана паркирано тако да угрожава и омета саобраћај, полицијски службеник ће наложити уклањање непрописно паркираног возила, ако на други начин не може да се омогући безбедно и несметано одвијање саобраћаја.

Уколико је возилом из става 1. овог члана извршен прекршај, полицијски службеник поступа у складу са прописима и у редовном поступку процесуира прекршај.

Ако лице које управља возилом из става 1. овог члана не поступи по знаку полицијског службеника, не заустави возило или након заустављања возила одбије да поступи по захтеву полицијског службеника, полицијски службеник ће о томе сачинити службену белешку, у којој ће навести регистарску ознаку, марку и тип возила, време и место извршене контроле, као и конкретно понашање лица које је учинило прекршај.

Ако се лице које управља возилом из става 1. овог члана позове на дипломатски имунитет, полицијски службеник ће, у циљу потврђивања те чињенице, од контролисаног лица одмах затражити на увид дипломатску личну карту или дипломатски пасош и у што краћем времену узети основне податке о лицу, о броју и року важења исправе, као и о називу органа који је исту издао, ради даље процедуре у вези са процесуирањем прекршаја. Приликом попуњавања захтева за покретање прекршајног поступка, обавезно се уноси податак о дипломатском имунитету учиниоца прекршаја и број и врста исправе на основу које је имунитет утврђен.

Члан 16.

У контроли саобраћаја на путевима полицијски службеник може да искључи из саобраћаја дипломатског представника који није способан да безбедно управља возилом, али не може да примењује никакве мере, већ је дужан да одмах затражи став од надлежног старешине у погледу даљег поступања.

Члан 17.

О извршеној контроли и предузетим мерама против лица која уживају дипломатски имунитет територијално надлежна полицијска управа без одлагања обавештава надлежну организациону јединицу Министарства.

III. НЕПОСРЕДНО РЕГУЛИСАЊЕ САОБРАЋАЈА

Члан 18.

Непосредно регулисање саобраћаја полицијски службеници врше на раскрсници или на другом месту на путу где је саобраћај регулисан семафорима или другим уређајима, у случају застоја или неравномерног оптерећења саобраћајних токова, унакрсним, наизменичним или мешовитим (комбинованим) пропуштањем саобраћајних токова, односно забраном одвијања саобраћаја.

Унакрсно регулисање саобраћаја спроводи се, по правилу, на раскрсницама на којима нису постављени уређаји за давање светлосних саобраћајних знакова, у време интензивних саобраћајних токова возила и пешака.

Наизменично пропуштање саобраћајних токова спроводи се на делу пута или улице, где је из различитих разлога (саобраћајна незгода, радови на путу, оштећење коловоза, одрон или друга препрека на путу и сл.) дошло до сужења или заузимања дела коловоза, тако да се не може истовремено одвијати саобраћај у оба смера.

Мешовито (комбиновано) регулисање саобраћаја спроводи се на раскрсници са семафорима, када у време повећаног саобраћајног оптерећења, успостављени режим рада семафора не задовољава потребан ниво проточности саобраћаја, односно у условима застоја или загушења саобраћаја на раскрсници.

Прелазак на непосредно регулисање саобраћаја полицијски службеник ће учинити у време и на начин који је најповољнији са аспекта безбедности саобраћаја и сопствене безбедности.

Члан 19.

Непосредно регулисање саобраћаја полицијски службеник врши издавањем наређења о начину на који учесници у саобраћају морају поступати и понашати се у саобраћају на раскрсници или другом месту на путу: задржавањем на погодним местима или из полицијског возила у покрету, давањем прописаних знакова рукама, положајем тела и др, којима се наређује смањење брзине кретања, убрзање кретања и заустављање одређених возила, на деоницама путева на којима долази до застоја и стварања колона, због спорих возила, саобраћајних незгода и квара на возилима, као и приликом обезбеђења и пратњи ванредних превоза, превоза опасне робе, односно обезбеђења и пратњи одређених личности и сл.

Знаке којима се наређује смањење брзине кретања, убрзање кретања и заустављање одређених возила, полицијски службеници могу давати и из возила, односно са мотоцикла.

Пре уласка у раскрсницу, полицијски службеник који врши непосредно регулисање саобраћаја даје руком знак – десна рука подигнута вертикално са дланом, отворене шаке усмерене према лево (који значи забрану пролаза за све возаче, осим за оне чија се возила, у часу када полицијски службеник подигне руку, не могу на безбедан начин зауставити, а за пешаке значи забрану да прелазе коловоз) и истовремено даје звучни знак – један дужи звиждук (који значи позив учесницима у саобраћају који га чују да обрате пажњу на полицијског службеника који ће дати одговарајући знак), тако да могу да га уоче сви учесници у саобраћају, да се зауставе и затим улази најкраћим путем до средишта раскрснице, или погодног места где га могу јасно уочити учесници у саобраћају, а затим наставља са регулисањем, давањем одговарајућих знакова.

Ако је приликом регулисања саобраћаја неопходно извршити замену полицијског службеника у раскрсници, полицијски службеник који се налази у раскрсници даје знаке из става 3. овог члана, тако да могу да га уоче сви учесници у саобраћају и да се зауставе, а истовремено знак руком даје и полицијски службеник који улази у раскрсницу када је саобраћај заустављен, стаје иза полицијског службеника којег треба да замени и наставља да даје

знак руком из става 3. овог члана, док полицијски службеник који је замењен не напусти раскрсницу, а затим наставља са регулисањем саобраћаја давањем одговарајућих знакова.

Ако се у једној раскрсници налази више полицијских службеника који непосредно регулишу саобраћај, један полицијски службеник, по правилу треба да се налази у средишту раскрснице, док се остали полицијски службеници који врше непосредно регулисање саобраћаја налазе на погодном месту на коловозу у зони раскрснице, а знаци које дају морају бити међусобно усклађени.

Члан 20.

Непосредно регулисање саобраћаја на путевима обавља се на основу свакодневног праћења стања, уочавања поремећаја у одвијању саобраћаја и показатеља о стању безбедности саобраћаја, а врши се стално или повремено, на раскрсницама или другим местима на путу, ради остваривања веће проточности саобраћаја и безбедности учесника у саобраћају.

Стално регулисање саобраћаја обавља се свакодневно, у одређено доба дана и утврђује се планом подручне полицијске управе, односно саобраћајне полицијске испоставе, односно полицијске станице.

Повремено регулисање саобраћаја обавља се на местима и у време очекиваног или ванредног повећања саобраћаја на путевима и његовог отежаног одвијања (дани викенда, спортске или друге приредбе или активности на путу, саобраћајне незгоде и сл.) и утврђује се налогом за извршење службеног задатка или упућивањем полицијског службеника у одређеном временском интервалу на конкретну раскрсницу или деоницу пута.

Интервентно регулисање саобраћаја обавља се на раскрсницама или другим местима на путу и предузима се обавезно у случају:

1) када је неопходно да учесници у саобраћају неизоставно и без одлагања одступе од прописаних правила саобраћаја или значења саобраћајних знакова;

2) хитног спречавања или отклањања прекида, застоја или успорења саобраћаја (саобраћајног тока);

3) вршења увиђаја у складу са законом, на месту – деоници пута где се догодила саобраћајна незгода на путу;

4) осталих ситуација које захтевају хитно и ванредно непосредно регулисање, у циљу обезбеђивања веће проточности и безбедног одвијања саобраћаја.

Приликом одржавања спортских и других приредби на путу, односно догађаја, непосредно регулисање саобраћаја врши се по претходно сачињеном плану обезбеђења којим се прецизирају места и начин регулисања као и остали параметри неопходни приликом обезбеђења спортских и других приредби на путу и саобраћајно-безбедносне процене.

У случају потребе за преусмеравањем саобраћаја у зимским временским условима одвијања саобраћаја или услед других неприлика на путу (поплава и сл.), регулисање саобраћаја спроводи се на основу посебног плана подручне полицијске управе, односно саобраћајне полицијске испоставе, односно полицијске станице.

Члан 21.

Непосредно регулисање саобраћаја може вршити полицијски службеник који је обучен, односно који је завршио одговарајућу обуку из области регулисања саобраћаја. Изузетно, у хитним случајевима, непосредно регулисање саобраћаја могу обављати и други полицијски службеници у униформи (саобраћајна незгода, застој, преусмеравање саобраћајних токова и сл.).

У случају да не врши регулисање саобраћаја, полицијски службеник може одступити од правила саобраћаја само у случају хитне примене законом прописаних овлашћења.

IV. ПОСЕБНЕ МЕРЕ И ОВЛАШЋЕЊА

1. Искључење возача из саобраћаја

Члан 22.

Полицијски службеник ће, у случајевима предвиђеним законом, спречити возача да продужи управљање возилом у саобраћају на путу – његовим искључењем из саобраћаја. Потврда о издатој наредби о искључењу из саобраћаја уручује се возачу на месту на којем возило не би представљало опасност за друге учеснике у саобраћају или ометало нормално одвијање саобраћаја.

У потврди из става 1. овог члана налаже се:

1) возачу да возило уклони са коловоза, с тим да са тог места не сме продужити вожњу док трају разлози због којих је искључен, односно до истека времена на које је искључен или да возило одвезе на погодно место, уз присуство полицијског службеника у том возилу или у службеном возилу које се креће непосредно иза или испред тог возила, уколико околности случаја указују да возач вожњом неће угрозити безбедност саобраћаја;

2) кандидату за возача да прекине практичну обуку, односно да прекине практични део испита за возача;

3) инструктору да прекине обучавање кандидата за возача у практичном управљању возилом;

4) лицу да прекине надзирање возача са пробном возачком дозволом;

5) испитивачу да прекине даље спровођење практичног дела возачког испита.

Уз сагласност власника, односно корисника возила, возилом до одређеног погодног места може управљати и полицијски службеник, односно друго лице које испуњава услове за управљање тим возилом.

Ако возило није могуће уклонити на начин утврђен у ст. 2. и 3. овог члана, полицијски службеник може издати налог за премештање возила, у складу са законом.

Подаци о искључењу возача евидентирају се у одговарајуће евиденције Министарства одмах по уручењу потврде из става 1. овог члана.

2. Привођење, односно задржавање возача

Члан 23.

Мера задржавања одредиће се возачу код кога је утврђено да је у тешком, веома тешком или потпуном алкохолисаном стању или под дејством психоактивних супстанци или возачу који одбије да се подвргне испитивању на присуство алкохола, односно психоактивних супстанци, до отржењења, а најдуже 12 сати.

Возачу који је затечен у чињењу прекршаја, ако постоји опасност да ће наставити чињење прекршаја тако што седа за точак управљача и укључује мотор у рад или предузима друге сличне радње којима показује очигледну намеру за даље чињење прекршаја, као и возачу који је наставио са чињењем прекршаја, одредиће се мера задржавања до 24 сата, ако се довођење надлежном органу за прекршаје не може извршити одмах. Возач је затечен у чињењу прекршаја уколико се налази на месту извршења прекршаја или у непосредној близини тог места, у време извршења или непосредно после извршења прекршаја.

Време задржавања рачуна се од тренутка када се утврди да је возач у тешком, веома тешком или потпуно алкохолисаном стању или да је под дејством психоактивних супстанци, односно од тренутка одбијања да се подвргне испитивању на присуство алкохола, односно психоактивних супстанци. Изузетно, у случајевима када је довођење извршено пре утврђивања присуства алкохола и/или психоактивних супстанци, као и у случају из става 2. овог члана, време задржавања лица рачуна се од момента започињања довођења.

Полицијски службеник доводи, односно приводи возача у службене просторије полиције за задржавање или у за то одређене просторије надлежних органа правосуђа и одговоран је за безбедност лица приликом довођења, односно до привођења, а полицијски службеник који спроводи меру задржавања одговоран је за безбедност лица током задржавања.

Испуњеност услова за престанак мере задржавања лица утврђује полицијски службеник који је донео или има право да донесе решење о задржавању. Према лицима која су задржана због управљања возилом под дејством психоактивних супстанци, односно због одбијања да се подвргну испитивању на присуство алкохола, односно психоактивних супстанци, неће се утврђивати испуњеност услова за престанак мере задржавања.

Сматраће се да су испуњени услови за престанак мере задржавања уколико је резултат поновног алкотестирања у службеним просторијама 0,2 mg/ml или нижи, односно 0,00 mg/ml за возаче који не смеју у организму да имају алкохола када учествују моторним возилом у саобраћају.

Резултат алкотестирања евидентира се у евиденцији доведених и задржаних лица у пољу „НАПОМЕНА“, са подацима о алкометру, времену алкотестирања и измереној вредности.

Полицијски службеник који је одредио меру задржавања, на захтев задржаног лица, о задржавању ће обавестити његове најближе сроднике, његовог послодавца, надлежни орган старатељства, ако је потребно обезбедити заштиту или старање о детету или другим лицима о којима се стара задржано лице.

У случају када се задржава странац, о томе се обавештава министарство надлежно за спољне послове, односно војна полиција – уколико је задржано војно лице.

У случају када се задржава малолетно лице, о задржавању ће се у најкраћем року обавестити родитељ или старатељ малолетника, осим уколико су они из објективних разлога спречени или недоступни, или када постоји сумња да су извршили кривично дело или прекршај према том малолетнику, када ће се обавестити представник органа старатељства (центар за социјални рад по месту где је малолетник затечен) или представник установе за смештај малолетника (уколико је малолетник корисник такве установе).

Решење о задржавању доноси руководиоца надлежне организационе јединице која спроводи меру задржавања, односно лице које он овласти.

Решење о задржавању уручује се задржаном лицу уз потпис.

Задржано лице има право да другостепеном органу изјави жалбу против решења о задржавању.

Ако се у истом простору за задржавање задржава више лица, могу се задржати само лица истог пола.

Болесно или повређено лице, коме је очигледно потребна лекарска помоћ или лице које показује знакове тежег тровања алкохолем или којим другим средством не може се задржавати у просторијама за задржавање, већ му полицијски службеник који врши задржавање обезбеђује превоз у здравствену установу, где ће му бити пружена лекарска помоћ.

Када задржано лице само захтева лекарску помоћ, полицијски службеник ће потребну помоћ омогућити у просторијама за задржавање или обезбедити превоз до најближе здравствене установе.

3. Упућивање на контролни лекарски преглед

Члан 24.

У случају да полицијски службеник у контроли саобраћаја на путу затекне или на други начин сазна или посумња да возач, односно инструктор вожње, показује знаке умора, болести, повреде, односно неуравнотеженог душевног стања и уколико је очигледно смањена његова способност за управљање возилом, односно да због психофизичких сметњи или недостатака није у стању да безбедно управља возилом, о томе ће сачинити службену белешку и доставити је непосредном старешини.

Изузетно од става 1. овог члана, сматраће се да је возач у толикој мери уморан и да није способан безбедно да управља возилом ако се увидом у контролне исправе или уређаје (тахограф) утврди да је прекорачио највеће дозвољено трајање управљања возилом у току 24 сата.

Уколико се у поступку провере навода из службене белешке из става 1. овог члана потврди да возач, односно инструктор вожње, није у стању безбедно да управља возилом, захтев за упућивање на контролни лекарски преглед доставиће се територијално надлежној организационој јединици Министарства, која води возача у евиденцији, односно органу који је издао дозволу за инструктора вожње.

У случајевима из ст. 1. и 2. овог члана, ако је возач странац, подручна полицијска управа доставиће обавештење о томе надлежној организационој јединици Министарства, ради извештавања државе чији је орган издао страну возачку дозволу.

4. Утврђивање присуства алкохола и/или психоактивних супстанци код учесника у саобраћају

Члан 25.

Полицијски службеник подвргава возача, инструктора вожње, кандидата за возача током практичне обуке или полагања практичног дела испита за возача, лице које надзире возача са пробном возачком дозволом, испитивача на практичном делу возачког испита, лице које је на предњем седишту у моторном возилу, пешака који непосредно угрожава безбедност саобраћаја, због оправдане сумње да у организму има алкохола и/или психоактивних супстанци, испитивању помоћу одговарајућих средстава (алкометар, дрога тест и др.) и усмено даје упутство о начину коришћења и поступку испитивања помоћу одговарајућих средстава, те их упозорава на последице одбијања подвргавања испитивању.

Након обављеног или одбијеног испитивања, полицијски службеник попуњава одговарајући образац, који садржи најмање: назив органа, датум извршене контроле, правни основ, податке о учиниоцу прекршаја, место и време учињеног прекршаја, опис чињеничног стања, правну квалификацију учињеног прекршаја, потпис контролисаног лица, односно контролисаног учесника у саобраћају, број службене значке, место за печат, презиме и име, односно потпис полицијског службеника који је обавио испитивање. Ако је контролисано лице у таквом стању да одговарајући образац не може или одбије да потпише, полицијски службеник ће и то констатовати у обрасцу. Образац се не попуњава уколико је резултат испитивања негативан или је прочитана вредност дозвољена.

Уколико учесника у саобраћају из става 1. овог члана из очигледно оправданих разлога није могуће подвргнути испитивању одговарајућим средствима, полицијски службеник ће га, са прописаним налогом за одговарајуће испитивање, довести у здравствену установу ради подвргавања стручном прегледу и/или анализи крви, крви и урина или других телесних материја, по правилу, уз присуство полицијског службеника.

Уколико учесник у саобраћају из става 1. овог члана оспорава резултате испитивања, полицијски службеник ће му омогућити да на лицу места поднесе писани захтев на обрасцу из става 2. овог члана, у коме су евидентирани резултати испитивања, да о сопственом трошку буде подвргнут анализи крви, урина, крви и урина или других телесних материја, по правилу, уз присуство полицијског службеника.

Учесник у саобраћају за кога је стручним прегледом и/или анализом утврђено да је под дејством алкохола, односно психоактивних супстанци, сноси трошкове стручног прегледа, односно анализе.

5. Зауостављање, односно упућивање ради зауостављања возила на безбедном месту или укључивања на пут за ту врсту или категорију возила

Члан 26.

Ако полицијски службеник затекне возило које се креће путем на коме кретање те врсте возила није дозвољено, издаће наређење возачу да одмах најкраћим путем напусти тај пут, односно на аутопуту и мотопуту на првом наредном искључењу. Патрола саобраћајне полиције извршиће пратњу истог до најближег безбедног места за искључење возила са пута.

6. Упућивање возила на контролни технички преглед, односно ради мерења осовинског оптерећења, односно укупне масе

Члан 27.

Уколико се у саобраћају на путу затекне возило код кога се у току контроле уређаја на возилу непосредним опажањем, уређајима и техничким средствима и на други начин посумња да је технички неисправан уређај за управљање или уређај за зауостављање, односно код кога су у толикој мери технички неисправни други уређаји и опрема, да могу угрозити безбедност саобраћаја и животну средину, полицијски службеник издаје писани налог за упућивање возила на контролни технички преглед, који садржи податке о техничкој неисправности због које се возило упућује на контролни технички преглед и назив привредног друштва у којем ће се тај преглед извршити.

Полицијски службеник који посумња да возило не испуњава прописане услове у погледу осовинског оптерећења и укупне масе возила извршиће, односно наредиће да се изврше мерења ових карактеристика возила на за то одређеним местима, односно у привредним друштвима, односно код предузетника који поседују одговарајуће мерне уређаје.

Полицијски службеник ће наложити возачу да, под његовима надзором, возило одвезе до привредног друштва овлашћеног за вршење техничког прегледа, односно до места где ће се извршити мерења.

7. Искључење возила из саобраћаја

Члан 28.

Полицијски службеник ће искључити из саобраћаја возило у случајевима предвиђеним законом.

Ако полицијски службеник у поступку вршења контроле утврди неправилности приликом обављања пробне, односно аутономне вожње, дужан је да, у складу са законом, предузме мере искључења возила из саобраћаја.

У случају да се возило искључује из саобраћаја због техничке неисправности уређаја или опреме, под техничком неисправношћу сматра се:

- 1) неисправност која је при вршењу контролног техничког прегледа окарактерисана као „опасна неисправност“ (ОН);
- 2) опште стање возила, односно комбинација неисправности појединих уређаја (уређаја за осветљавање пута и светлосна сигнализација, каросерија, пнеуматици, уређаји који омогућавају нормалну видљивост и др.) која указује на

степен опасне неисправности и то у случају када није могуће упутити возило на контролни технички преглед, приликом чега полицијски службеник сачињава одговарајућу фото документацију.

Полицијски службеник ће уручити возачу потврду о издатој наредби о искључењу возила из саобраћаја, која садржи најмање следеће податке: орган који је издао потврду, име и презиме возача, подаци о возилу, датум издавања потврде, број службене значке, име и презиме, односно потпис полицијског службеника, место за печат. Потврдом о издатој наредби о искључењу возила из саобраћаја истовремено се налаже возачу да возило уклони са коловоза, или да одвезе возило под надзором полицијског службеника до најближег погодног места, с тим да са тог места возило не сме продужити вожњу док трају разлози због којих је искључено.

Приликом издавања наредбе о искључењу возила из саобраћаја, полицијски службеник на возило може поставити уређаје којима се спречава одвожење возила.

Подаци о искључењу возила евидентирају се одмах по уручењу потврде из става 4. овог члана у одговарајуће евиденције Министарства.

8. Уклањање, односно премештање возила, као и постављање уређаја којима се спречава одвожење возила

Члан 29.

Уклањање, односно премештање возила, која су непрописно заустављена, односно паркирана и постављање уређаја којима се спречава одвожење возила (у даљем тексту: блокирање возила) врши се на основу усменог налога издатог од стране полицијског службеника који у контроли саобраћаја затекне возило паркирано или заустављено супротно одредбама Закона о безбедности саобраћаја на путевима (у даљем тексту: Закон).

Уколико возач возила из става 1. овог члана није затечен на лицу места, полицијски службеник доноси решење којим налаже уклањање возила у писаној форми, које обавезно садржи: број, датум доношења, прецизну локацију на којој је возило затечено, правну квалификацију прекршаја, тачно време у које је возило уочено и време када је примерак решења постављен на возило (уручено возачу), да ли је решењем наложено уклањање возила или постављање уређаја, поуку о правном средству, име и презиме полицијског службеника.

Ради утврђивања прецизне локације возила из става 1. овог члана полицијски службеник врши одговарајућа мерења, сачињава скицу лица места и фотографише возило у прекршају, у моменту уочавања и издавања налога за уклањање возила и др.

На непрописно паркирана возила која се из техничких разлога не могу уклонити, а која угрожавају безбедност учесника у саобраћају, односно онемогућавају безбедно одвијање саобраћаја, по налогу полицијског службеника ће се поставити уређаји којима се спречава одвожење возила.

Уколико се путем видео надзора или фото-записа утврди да је возило паркирано или заустављено супротно одредбама Закона, полицијски службеник доноси решење којим се налаже уклањање, односно блокирање возила, у електронској форми, чији је саставни део обавештење о донетом решењу у електронској форми, које се издаје електронским путем, са назнаком да је решење пуноважно без потписа и печата и поставља на возило. Обавештење садржи податке о: налогодавцу, регистарској ознаци возила, марки возила, месту извршења прекршаја, овлашћеном службеном лицу и броју службене легитимације, датуму и времену када је возило затечено у прекршају, месту где је затечено, одредби члана закона и датум и време када је обавештење уручено постављањем на возило.

Решење којим се налаже уклањање, односно блокирање возила доставља се лицу које обавља уклањање возила.

Поступак уклањања возила сматра се започетим када специјално возило стигне до лица места на коме се налази возило које треба уклонити, док се завршеним сматра одласком са лица места специјалног возила на коме је возило које је уклоњено.

Поступак блокирања сматра се започетим када се на точак почне стављати уређај за спречавање одвожења возила, а сматра завршеним када се на једном точку постави тај уређај.

Уклањање, односно блокирање возила ће се прекинути ако се возач појави на лицу места и прихвати да уклони возило. Уклањање возила ће се прекинути и у случају када се утврди постојање немогућности сигурног подизања возила или транспорта возила (аутобуса, теретних возила, прикључних возила, радних машина, видно оштећених возила, возила на неприступачном месту).

Изузетно од става 1. овог члана, полицијски службеник ће издати налог за премештање возила, о трошку организатора, у случајевима када возило није непрописно заустављено или паркирано, али то налаже потреба:

1) одржавања јавних манифестација (литије, митинзи, разне поворке) или спортских манифестација (маратон и др.);

2) обезбеђења трасе кретања дипломатских представника или високих званичника страних држава;

3) извођења радова на путу, услед елементарних непогода, више силе и др.

Штету насталу на возилу за време уклањања, блокирања, деблокирања или чувања на ограђеном, уређеном и чуваном паркиралишту на подручју града или општине на коме обавља послове премештања возила, сноси овлашћено правно лице или предузетник.

Изузетно од става 1. овог члана, полицијски службеник који у контроли саобраћаја затекне непрописно заустављено или паркирано возило, које се непосредно користи за превоз опасних материја, оружја, новца, хартија од вредности, племенитих метала и других драгоцености, културних добара, као и возила хитне медицинске помоћи, ватрогасних и других спасилачких служби, неће наложити уклањање, односно премештање возила, за време док траје активност којом се задовољавају јавне потребе, а најдуже 15 минута, при чему возач за то време не сме да напушта возило, и по потреби ће, у циљу нормалног одвијања саобраћаја, извршити непосредно регулисање саобраћаја.

9. Отклањање, односно спречавање настанка опасности на путу

Члан 30.

Када се у контроли саобраћаја утврди постојање непосредне опасности по учеснике у саобраћају, територијално надлежна организациона јединица Министарства наредиће усмено управљачу пута да без одлагања предузме мере за отклањање те опасности и о томе ће обавестити орган надлежан за надзор над стањем путева.

На захтев управљача пута, о издатој наредби израђује се решење у писаном облику, у законском року.

Ако насталу опасност није могуће отклонити у кратком року, управљач пута је дужан да предузме мере да се спречи настајање опасности по учеснике у саобраћају.

О предузетим мерама и извршеним радњама из ст. 1. и 3. овог члана управљач пута дужан је да извести територијално надлежну организациону јединицу Министарства која је издала наредбу о предузетим мерама.

Уколико управљач пута не поступи у складу са ст. 1, 3. и 4. овог члана, против управљача пута полиција ће предузети прописане мере, односно поднети захтев за покретање прекршајног поступка.

10. Снимање саобраћаја и учесника у саобраћају и документовање прекршаја и других деликата у саобраћају

Члан 31.

У циљу откривања, документовања и доказивања саобраћајних прекршаја и других деликата, полицијски службеници могу користити возила са или без спољних обележја полиције, са уграђеним уређајима за утврђивање прекршаја у саобраћају, систем видео-надзора постављен у циљу праћења безбедности и проточности саобраћаја и понашања учесника у саобраћају, као и ручне видео-камере и фотоапарате из возила са или без спољних обележја полиције или снимати и фотографисати прекршаје без коришћења службених возила.

Видео-запис, односно фотографија, обавезно морају имати датум и време снимљеног прекршаја или другог деликта, као и битна обележја прекршаја, односно другог деликта.

11. Одузимање предмета или исправе подобне за доказивање противправног понашања

Члан 32.

Полицијски службеник може у контроли саобраћаја, односно у вршењу надзора, привремено, од учиниоца прекршаја одузети предмет намењен или употребљен за извршење прекршаја, осим возила, о чему учиниоцу прекршаја издаје потврду, која треба да садржи најмање следеће податке: име и презиме лица, ЈМБГ, податке о пребивалишту лица, кратак опис предмета, дан и час привременог одузимања, разлог одузимања предмета, број службене значке, место за печат, презиме и име, односно потпис полицијског службеника и др. Привремено одузети предмет чува се на месту које је одређено за чување одузетих предмета.

Изузетно од става 1. овог члана, од учиниоца тежег прекршаја из области безбедности јавног саобраћаја на путевима, који је у последње две године најмање два пута правноснажно осуђиван за теже прекршаје из ове области, полицијски службеник ће у контроли саобраћаја, односно у вршењу надзора, привремено одузети возило којим је извршен прекршај, о чему учиниоцу прекршаја издаје потврду, која треба да садржи најмање следеће податке: име и презиме лица, ЈМБГ, податке о пребивалишту лица, дан и час привременог одузимања, идентификациону ознаку возила (VIN број), број службене значке, место за печат, презиме и име, односно потпис полицијског службеника и др.

Пре издавања потврде из става 2. овог члана, полицијски службеник је дужан да предузме следеће радње: преглед возила, пописивање затечених предмета у возилу, фотографисање возила (унутрашњост и спољашњост), констатовање евентуалних оштећења и др.

Полицијски службеник ће, у складу са законом, привредном субјекту који је оспособљен за обављање послова премештања возила, издати налог за премештање одузетог возила на место које је одређено за чување возила.

Ради документовања и доказивања прекршаја и других деликата, полицијски службеник у контроли саобраћаја, односно у вршењу надзора, може привремено, а најдуже 24 сата, од учиниоца прекршаја, односно другог деликта, одузети исправу подобну за доказивање противправног понашања, о чему учиниоцу издаје потврду која треба да садржи најмање следеће податке: име и презиме лица, ЈМБГ, податке о пребивалишту лица, врсту и број исправе, дан и час привременог одузимања, разлог одузимања исправе, број службене значке, место за печат, презиме и име, односно потпис полицијског службеника и др.

Када се привремено одузет предмет, односно исправа, враћа лицу од кога је одузета, издаје се потврда о враћеном предмету, односно исправу.

12. Одузимање иностране возачке дозволе

Члан 33.

Уколико се у контроли саобраћаја затекне возач који осим српске, поседује и инострану возачку дозволу, инострана возачка дозвола ће се од стране поступајућег полицијског службеника одузети на лицу места, док се у случају затицања возача у контроли саобраћаја са две или више иностраних возачких дозвола, истом одузима возачка дозвола која је касније издата. За одузимање иностране возачке дозволе возачу се издаје потврда, у коју се уносе подаци о возачу, датуму и времену одузимања, серијски број и податак о држави и органу који је издао возачку дозволу.

Одузета инострана возачка дозвола се од стране подручне полицијске управе, без одлагања, доставља надлежној организационој јединици у седишту Министарства, ради достављања министарству надлежном за спољне послове.

13. Потврда о примени посебних мера и овлашћења

Члан 34.

Потврда о примени посебних мера и овлашћења и привремено одузетим регистарским таблицама, путној исправи, страном возачкој дозволи и предмету – доказу о учињеном прекршају и издатом наређењу о искључењу возача – возила из саобраћаја (ПМО) попуњава се у три примерка, у току вршења контроле у саобраћају, односно вршења увиђаја саобраћајне незгоде. У потврду се уписују: подаци о времену и месту извршене контроле, лични подаци о контролисаном учеснику у саобраћају, подаци о возилу, подаци о мерама и овлашћењима које је полицијски службеник предузео у складу са законом.

Први примерак потврде (ПМО) уручује се контролисаном лицу над којим су предузете мере и овлашћења, други примерак се прилаже уз Записник о извршеној контроли учесника у саобраћају – возила или прекршајни налог, као саставни део записника или прекршајног налога, док се трећи примерак раздужује, након утрошка блока ПМО потврда.

У. ПРОЦЕСУИРАЊЕ УЧИНИОЦА ПРЕКРШАЈА

Члан 35.

По уоченом саобраћајном прекршају, односно другом деликту, полицијски службеник предузима активности на документовању и процесуирању учиниоца тог прекршаја, односно деликта.

Изузетно од става 1. овог члана, организациона јединица Министарства која је открила прекршај, може, у складу са одредбама Закона, одустати од процесуирања учиниоца прекршаја, на основу достављене одлуке руководиоца Управе саобраћајне полиције у седишту Дирекције полиције, коју доноси по прибављеном мишљењу Комисије сачињене од полицијских службеника у Дирекцији полиције, Управи саобраћајне полиције и других полицијских службеника у Министарству, које, на предлог директора полиције, именује министар надлежан за унутрашње послове.

Одлука из става 2. овог члана доноси се на образложени предлог руководиоца организационе јединице Министарства која је открила прекршај, односно на иницијативу учиниоца прекршаја, који садрже околности и чињенице из којих произлази да су испуњени услови предвиђени Законом да се одустане од процесуирања учиниоца прекршаја, уз прилагање одговарајућих доказа.

Члан 36.

Изузетно од члана 35. став 1. овог правилника, полицијски службеник у контроли саобраћаја може, у складу са одредбама Закона, одустати од процесуирања прекршаја за који је прописана новчана казна у фиксном износу, тако што ће учиниоцу прекршаја издати упозорење.

Упозорење из става 1. овог члана неће се издати:

- 1) лицу које је у претходне две године већ упозорено,
- 2) лицу које оспорава извршење прекршаја,
- 3) лицу коме је возачка дозвола издата у иностранству и
- 4) учиниоцу прекршаја утврђеног на Листи прекршаја за које се не издаје упозорење.

О издатим упозорењима из става 1. овог члана води се евиденција, која садржи најмање следеће податке: име и презиме лица, име родитеља, ЈМБГ, место пребивалишта, правну квалификацију прекршаја за које је лице упозорено.

Листа прекршаја за које се не издаје упозорење дата је у прилогу овог правилника и чини његов саставни део.

УИ. ЕВИДЕНЦИЈЕ О ПРИМЕНИ ПОСЕБНИХ МЕРА И ОВЛАШЋЕЊА

Члан 37.

У подручним полицијским управама, односно полицијским станицама, односно саобраћајним полицијским испоставама, које врше контролу и регулисање саобраћаја, воде се евиденције о примени посебних мера и овлашћења, у складу са законом.

Евиденције из става 1. овог члана садрже податке утврђене овим правилником, а воде се ручно, односно на систему за аутоматску обраду података.

Посебне мере и овлашћења која се воде у евиденцијама јесу: искључење возача из саобраћаја; утврђивање присуства алкохола и/или психоактивних супстанци код учесника у саобраћају; премештање возила; задржавање возача који су искључени због психофизичког стања; задржавање возача код кога постоји намера за даље чињење прекршаја и мере за обезбеђење присуства возача који може избећи одговорност за прекршај; одузимање обрасца стране возачке дозволе; упућивање возила на контролни технички преглед, односно ради мерења осовинског оптерећења, односно укупне масе; искључење возила из саобраћаја; привремено одузимање предмета, односно доказа о учињеном прекршају; уклањање непрописно заустављених, односно паркираних возила.

У вези са контролом саобраћаја, у поступку снимања саобраћаја и учесника у саобраћају коришћењем одговарајућих средстава, као и документовањем прекршаја и других деликата у саобраћају води се посебан досије који садржи: комплетне техничке податке о сваком средству – уређају; податке о местима одређеним за снимање саобраћаја и учесника у саобраћају; месечне анализе документованих саобраћајних прекршаја; анализе понашања учесника у саобраћају; податке о безбедности и проточности саобраћаја на местима снимања; податке о издатим сагласностима органу надлежном за послове саобраћаја у вези давања овлашћења управљачу пута, јавним предузећима и установама за снимање саобраћаја.

Налагање мера ради отклањања, односно спречавања настанка опасности на путу, на основу сачињене службене белешке од стране овлашћеног службеног лица које је наложило мере, евидентира се у Дневнику догађаја – утврђеном у складу са посебним актом, са подацима о: броју службене белешке, броју донетог решења, месту опасности, наложеним мерама, управљачу пута, предузетим мерама на отклањању опасности, односно спречавању настајања опасности по учеснике у саобраћају.

Члан 38.

У подручним полицијским управама, односно полицијским станицама, односно саобраћајним полицијским испоставама које врше контролу и регулисање саобраћаја, воде се следеће евиденције: Евиденција о учесницима у саобраћају – возилима; Евиденција о задржаним лицима; Евиденција о привремено одузетим предметима; Евиденција уклањања непрописно заустављених, односно паркираних возила.

Евиденције из става 1. овог члана се попуњавају уписивањем тражених података у рубрикама табела од стране полицијског службеника распоређеног на пословима сталног дежурства, односно поступајућег овлашћеног службеног лица које је применило посебне мере и овлашћења. Ажурирање се врши по завршетку свих започетих активности од стране надлежног старешине.

1. Евиденција о учесницима у саобраћају – возилима

Члан 39.

Евиденција о учесницима у саобраћају – возилима садржи податке који се односе на учеснике у саобраћају и возила.

Евиденција о учесницима у саобраћају – возилима садржи следеће рубрике: редни број; датум, време и место контроле (насељено место – пут, улица и број – km пута); подаци о лицу (име и презиме лица које је учествовало у саобраћају, ЈМБГ и адреса становања, број возачке дозволе, орган издавања и категорија); подаци о возилу (регистарска ознака и број возила, врста возила, име и презиме власника возила и адреса становања); утврђивање присуства алкохола/психоактивних супстанци (члан, став и тачка Закона која је основ предузетих мера и овлашћења; датум и време утврђивања присуства алкохола/психоактивних супстанци; подаци о уређају – марка, тип и фабрички број; назив и седиште здравствене установе; резултати испитивања); искључење возача из саобраћаја (датум/од-до и време/од-до, члан, став и тачка Закона која је основ предузетих мера и овлашћења); задржавање лица (датум/од-до и време/од-до, члан, став и тачка Закона која је основ предузетих мера и овлашћења); довођење – прекршајни суд (датум и време довођења лица у просторије прекршајног суда, као и седиште суда); упућивање возила на контролни технички преглед (датум и време прегледа; назив и седиште привредног друштва у којем је извршен контролни технички преглед; резултат контролног техничког прегледа – утврђена неисправност; број записника о извршеном контролном техничком прегледу); мерење осовинског оптерећења, односно укупне масе (време мерења; назив и седиште привредног друштва које је вршило мерење; резултат мерења; број записника о извршеном мерењу осовинског оптерећења, односно укупне масе); искључење возила из саобраћаја (време искључења возила, члан, став и тачка Закона која је основ предузетих мера и овлашћења); премештање возила (датум и време, назив и седиште привредног друштва/предузетника које је поступало по налогу за премештање возила); привремено одузете регистарске таблице, путна исправа, страна возачке дозвола, предмети прекршаја (датум и време; регистарска ознака и број; подаци из стране возачке дозволе, односно путне исправе – серијски број, орган који је издао документ и датум издавања, др.; опис – карактеристике предмета прекршаја; члан, став и тачка Закона која је основ предузетих мера и овлашћења); уклањање непрописно заустављених, односно паркираних возила (датум и време, серијски број решења и налога, назив и седиште привредног друштва/предузетника које је поступало по решењу – налогу за уклањање возила); серијски број ПМО потврде, записника о извршеној контроли учесника у саобраћају – возила (ПП, прекршајни налог), број другог уписника (веза – уписује се број уписника за прекршаје, кривичног уписника, број Прегледа задржаних лица, регистар саобраћајних незгода, број службене белешке и др.); овлашћење применило овлашћено службено лице (име и презиме овлашћеног службеног лица ОСЛ, које је применило посебне мере и овлашћења); напомена.

У доњем делу рубрике Напомена, након извршене контроле евиденције, командир саобраћајне полицијске испоставе, односно полицијске станице својим потписом оверава да су све посебне мере и овлашћења предузети у складу са Законом.

Образац Евиденције о учесницима у саобраћају – возилима (Образац ПМО 1) одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

2. Евиденција о задржаним лицима

Члан 40.

Евиденција о задржаним лицима садржи податке који се односе на задржавање лица по решењу о задржавању.

Евиденција о задржаним лицима садржи следеће рубрике: редни број; подаци о задржаном лицу (име презиме, адреса, ЈМБГ); подаци о времену трајања задржавања – датум и време почетка задржавања, датум и време завршетка задржавања, укупан број часова колико је лице задржано; датум и тачно време уручења решења о задржавању лица; подаци о старешини који је донео решење о задржавању лица (презиме и име, радно место овлашћеног старешине); законски основ за задржавање лица (уписује се члан и став Закона, односно Закона о прекршајима); предузете мере према лицу; довођење прекршајном суду (седиште, датум и час); изјављена жалба другостепеном органу (датум и време); решење по жалби (број решења, основаност); број захтева за покретање прекршајног поступка (број и датум подношења), напомена.

О задржавању лица формира се предмет који садржи: решење о задржавању лица; службени записник о задржавању лица; записник о извршеној контроли учесника у саобраћају – возила; потврду о примени ПМО; извештај о анализи крви и/или крви и урина на садржај алкохола и/или психоактивних супстанци у њима; писани налаз и мишљење лекара о извршеном стручном прегледу; захтев за покретање прекршајног поступка; решење прекршајног суда; жалба изјављена другостепеном органу; решење другостепеног органа по изјављеној жалби и друга акта.

Посебне мере и овлашћења које се односе на задржавање лица која су искључена због психофизичког стања, задржавање лица код кога постоји намера за даље чињење прекршаја и мере за обезбеђење присуства лица које може избећи одговорност за прекршај, поред евидентирања у Евиденцији о задржаним лицима и Евиденцији о

учесницима у саобраћају – возилима, евидентира се и у Дневнику догађаја.

Образац Евиденције о задржаним лицима (Образац ПМО 2) одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

3. Евиденција о привремено одузетим предметима

Члан 41.

Евиденција о привремено одузетим предметима садржи податке који се односе на привремено одузимање возила, регистарских таблица, путне исправе или друге исправе за прелазак државне границе, обрасца стране возачке дозволе и предмета – доказа о учињеном прекршају.

Евиденција о привремено одузетим предметима садржи следеће рубрике: редни број; датум и време привременог одузимања предмета; подаци о лицу од кога су привремено одузети предмети (име и презиме, ЈМБГ, адреса); подаци о привремено одузетом предмету (опис и карактеристике); предмет привремено одузео (име и презиме и потпис ОСЛ); враћање – достављање привремено одузетог предмета (датум и време, подаци о лицу – органу); извршио враћање – достављање привремено одузетог предмета (име и презиме и потпис ОСЛ), серијски број ПМО обрасца и исход поступка (веза са другим деловодником) и напомена.

Уколико се привремено одузети предмет не враћа правном, односно физичком лицу од кога је одузет, у евиденцији се, у рубрику Враћање – достављање привремено одузетог предмета, уписују подаци о лицу или органу коме се привремено одузети предмет враћа, као и о начину враћања.

О враћању привремено одузетих предмета сачињава се потврда о враћеним предметима, која садржи: податке о лицу коме се враћају одузети предмети; детаљне податке о предмету; потпис лица коме се враћа одузети предмет; потпис овлашћеног службеног лица које је вратило привремено одузети предмет. Примерак потврде уручује се лицу коме је враћен привремено одузети предмет.

За свако привремено одузимање предмета формира се управни предмет који садржи: образац ПМО, потврду о враћеним предметима, односно примерак дописа о достављању предмета надлежном органу, записник о извршеном ванредном техничком прегледу, службена белешка ОСЛ које је вратило привремено одузети предмет у којој се констатује разлог враћања привремено одузетог предмета.

Образац Евиденције о привремено одузетим предметима (Образац ПМО 3) одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

4. Евиденција уклањања непрописно заустављених, односно паркираних возила

Члан 42.

Евиденција уклањања непрописно заустављених, односно паркираних возила садржи податке који се односе на поступање полицијског службеника у контроли саобраћаја приликом затицања паркираног или заустављеног возила супротно одредбама Закона, као и приликом затицања одбаченог возила на месту на коме је дозвољено заустављање и паркирање.

Евиденција уклањања непрописно заустављених, односно паркираних возила садржи следеће рубрике: редни број; време предузимања мера (датум, час и минут); место предузимања мера (улица и број, пут/км, тротоар/коловоз); подаци о возилу (регистарска ознака и број, врста и марка); подаци о решењу/налогу (серијски број решења, серијски број налога, издао ОСЛ); предузете мере (идентификациони број прекршајног налога, издао ОСЛ); напомена (уписује се податак да ли је возило уклоњено или је уклањање прекинато, податак да ли је уклоњено одбачено возило, као и податак о оштећењу возила од момента започињања уклањања).

Поступајући полицијски службеник по доношењу решења извештава радника дежурне службе који тражене податке уписује у Евиденцију уклањања непрописно заустављених, односно паркираних возила.

Образац Евиденције уклањања непрописно заустављених, односно паркираних возила (Образац ПМО 4) одштампан је уз овај правилник и чини његов саставни део.

Члан 43.

Изглед потврда, налога, записника и решења чија садржина је утврђена овим правилником, а чији обрасци нису одштампани уз овај правилник, одређују се појединачним актом – у складу са техничким и другим захтевима за њихово издавање и коришћење.

У случајевима када су обрасци из става 2. овог члана сачињени у електронском облику, контролисаном лицу ће се одштампати копија спољашње форме електронског документа, која се не потписује и важи без печата и потписа, у складу са прописима који уређују електронски документ.

VII. ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 44.

Ступањем на снагу овог правилника престаје да важи Правилник о начину вршења контроле и непосредног регулисања саобраћаја на путевима и вођењу обавезних евиденција о примени посебних мера и овлашћења („Службени гласник РС”, бр. 69/10, 78/11, 31/13, 37/13 – исправка, 85/14, 98/16 – УС, 82/22 и 134/22).

Члан 45.

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије”.

01 број 021-2279/23-9

ЛИСТА ПРЕКРШАЈА ЗА КОЈЕ СЕ НЕ ИЗДАЈЕ УПОЗОРЕЊЕ:

- 1) за прекршај из члана 331а. Закона;
- 2) за прекршаје из члана 332а Закона:
  - 332а став 1. тачка 2) (у вези материјалне одредбе члана 28. став 1.);
  - 332а став 1. тачка 3) (у вези материјалне одредбе члана 30. став 1.);
  - 332а став 1. тачка 4) (у вези материјалне одредбе члана 43. и члана 45. став 1. тач. 1)–3), возач који се у насељу креће брзином која је за више од 20 km/h до 30 km/h већа од дозвољене);
  - 332а став 1. тачка 5) (у вези материјалне одредбе члана 44. и члана 45. став 1. тач. 1)–3), возач који се ван насеља креће брзином која је за више од 20 km/h до 40 km/h већа од дозвољене);
  - 332а став 1. тачка 7) (у вези материјалне одредбе члана 75. став 2. за возача вучног возила);
  - 332а став 1. тачка 9) (у вези материјалне одредбе члана 91. став 1.);
  - 332а став 1. тачка 11) (у вези материјалне одредбе члана 162. став 1, казниће се возач који се креће брзином која је за више од 20 km/h до 30 km/h већа од дозвољене);
  - 332а став 1. тачка 12) (у вези материјалне одредбе члана 163. став 2, казниће се возач који се креће брзином која је за више од 20 km/h до 30 km/h већа од дозвољене);
  - 332а став 1. тачка 15) (у вези материјалне одредбе члана 182. став 5, казниће се возач који користи телефон, односно друге уређаје за комуникацију);
  - 332а став 1. тачка 17) (у вези материјалне одредбе члана 187. став 2, казниће се возач у стању умерене алкохолисаности);
  - 332а став 1. тачка 18) (у вези материјалне одредбе члана 187. став 4, казниће се возач у стању благе и умерене алкохолисаности);
- 3) за прекршаје из члана 333. Закона:
  - 333. став 1. тачка 8) (у вези материјалне одредбе члана 31. ст. 1)–4);
  - 333. став 1. тачка 15) (у вези материјалне одредбе члана 43. став 1. и члана 45. став 1. тач. 1), 2) и 3), возач који се у насељу креће брзином која је за више од 10 km/h до 20 km/h већа од дозвољене);
  - 333. став 1. тачка 16) (у вези материјалне одредбе члана 44. и члана 45. став 1. тач. 1), 2) и 3), возач који се ван насеља креће брзином која је за више од 10 km/h до 20 km/h већа од дозвољене);
  - 333. став 1. тачка 17) (у вези материјалне одредбе члана 45. став 1. тачка 4), возач који се у, односно ван насеља креће брзином која је за више од 10 km/h до 20 km/h већа од дозвољене);
  - 333. став 1. тачка 63) (у вези материјалне одредбе члана 106. став 6.);
  - 333. став 1. тачка 65) (у вези материјалне одредбе члана 108. став 6.);
  - 333. став 1. тачка 76) (у вези материјалне одредбе члана 122. став 1. и 5);
  - 333. став 1. тачка 76а) (у вези материјалне одредбе члана 122а став 1. и 2);
  - 333. став 1. тачка 83) (у вези материјалне одредбе члана 161. став 1. казниће се возач који се креће брзином која је до 10 km/h већа од дозвољене);
  - 333. став 1. тачка 84) (у вези материјалне одредбе члана 162. став 1, казниће се возач који се креће брзином која је за више од 10 km/h до 20 km/h већа од дозвољене);
  - 333. став 1. тачка 85) (у вези материјалне одредбе члана 163. став 2, казниће се возач који се креће брзином која је за више од 10 km/h до 20 km/h већа од дозвољене);
- 4) за прекршаје из члана 334. Закона:
  - 334. став 1. тачка 7) (у вези материјалне одредбе члана 40. став 2.);
  - 334. став 1. тачка 8) (у вези материјалне одредбе члана 43. став 1. и члана 45. став 1. тач. 1), 2) и 3), возач који се у насељу креће брзином до 10 km/h већом од дозвољене);
  - 334. став 1. тачка 9) (у вези материјалне одредбе члана 44. и члана 45. став 1. тач. 1), 2) и 3), возач који се ван насеља креће брзином до 10 km/h већом од дозвољене);
  - 334. став 1. тачка 10) (у вези материјалне одредбе члана 45. став 1. тачка 4), возач који се у, односно ван насеља креће брзином која је до 10 km/h већа од дозвољене);
  - 334. став 1. тачка 11) (у вези материјалне одредбе члан 45. став 1. тач. 5) и 6), возач који се у, односно ван насеља креће брзином већом од дозвољене);
  - 334. став 1. тачка 27) (у вези материјалне одредбе члана 89. став 1);
  - 334. став 1. тачка 41) (у вези материјалне одредбе члана 162. став 1, казниће се возач који се креће брзином која је до 10 km/h већа од дозвољене);
  - 334. став 1. тачка 42) (у вези материјалне одредбе члана 163. став 2. казниће се возач који се креће брзином која је до 10 km/h већа од дозвољене).

НАПОМЕНА РЕДАКЦИЈЕ: Обрасце у PDF формату можете преузети кликом на следећи линк:

Образац ПМО 1 (Евиденција о учесницима у саобраћају - возилима)

Образац ПМО 2 (Евиденција о задржаним лицима)

Образац ПМО 3 (Евиденција о привремено одузетим предметима)

Образац ПМО 4 (Евиденција о уклањању непрописно заустављених односно паркираних возила)